

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

25:TE ÅRG.

DEN 13 JULI 1924.

N:o 41.

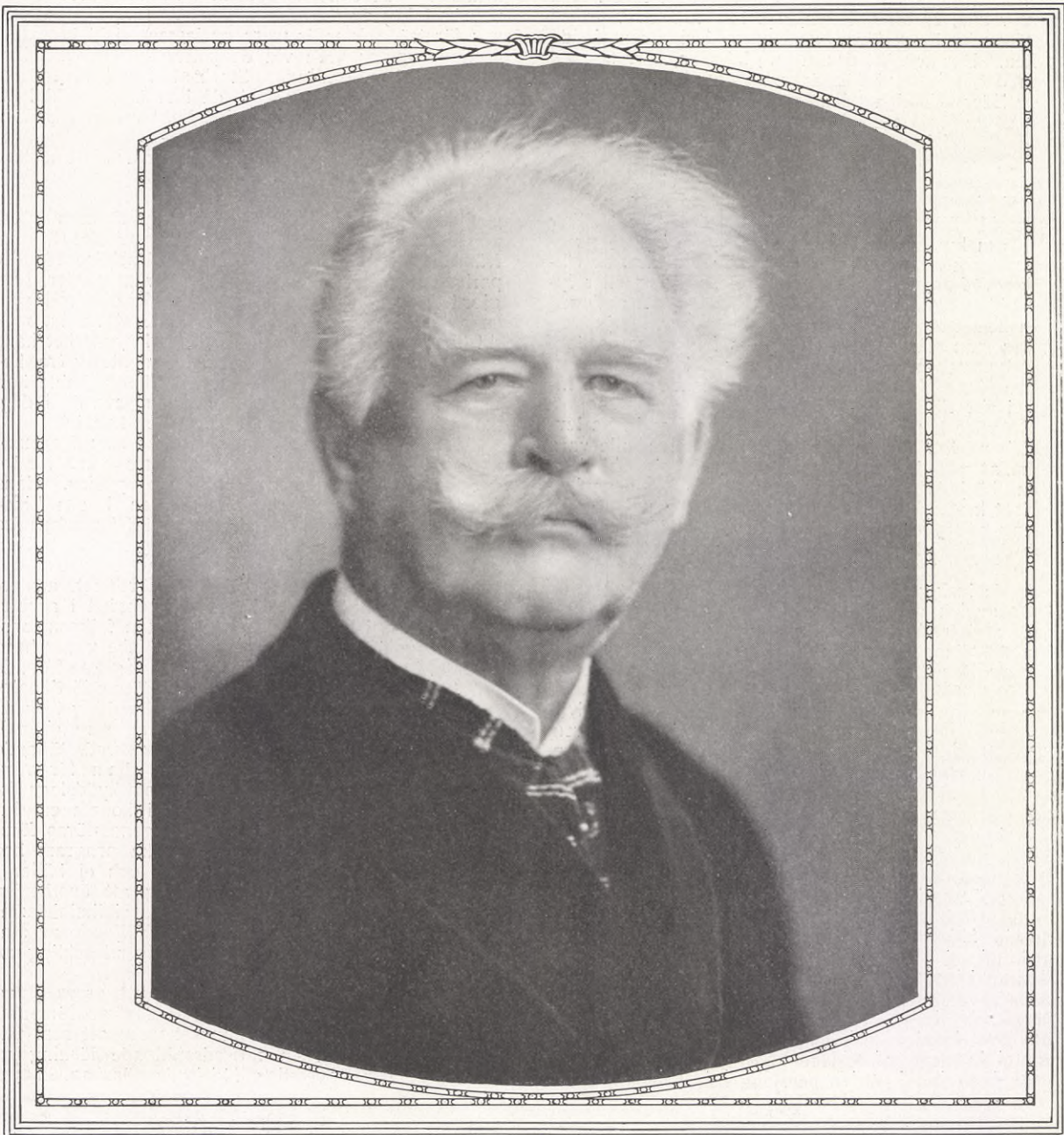

Foto. Kaudern, Stlm.
Klischeé Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Gbg

Николаи Милтон

Det nya Centralpostkontoret i
Göteborg. — Foto. Utgård, Gbg.

Den man, som en gång väckte reformfiendernas fasa genom sitt tal om att sätta kniven på Första kammarens strupe, sitter nu i dess talmansstol på grund av kammarens eget val. Om man så behagar, kan man häri finna ett nytt belägg på den gamla sanningen, att tiderna förändras och vi människor med dem. En närmare analys skall dock sannolikt ge vid handen, att förändringen mera är att söka hos kammaren än hos den nuvarande talmannen. Den omskiftelse Första kammaren varit underkastad, sedan de på den tiden, i en hög ämbetsmans mun, parlamentariskt oerhörda orden fälldes, markerar måhända uttrycksfullast däri, att den ålderspresident, som vid årets riksdag till talmannen framförde kammarens tack, icke hette Patrik Reutersvärd som då, utan i stället Carl Lindhagen: en starkare kontrast är svårare att utleta. Men naturligtvis har tiden ej håller lämnat talmannen oberörd. I sin avskedshälsning den 14 juni gav just ålderspresidenten ett vackert uttryck häråt. Det kan icke undgås, erinrade han, med tanke på den förestående valrörelsen, att på den politiska vädjobanan träder fram ett folk i små bestyr med spridda sinnen, och han fortsatte: "Och dock verka även där nya vårar med sina ouppfyllda löften. Det är väl i den senare känslan, herr talman, som det, såsom vi förmärka, alltmera veknar något över Eder skickliga talmansgärning. *En lång erfarenhet allena lär oss att förstå allt och därför också, såsom det blivit sagt, att förlåta allt*". Säkert är att vår Första kammare, så demokratisk den än numera är i sammansättning och anda, känner sig stolt över att på sin talmansstol kunna blicka upp till en aristokrat, till vilken det gamla riddarhusets lantmarskalker möjligen kunna utvisa något motstycke i yttre grandezza, men säkert icke vare sig i parlamentarisk våltalighet, framgångsrik ämbetsmannagärning eller lysande begåvning. Och det är icke utan, att nationen som helhet delar kammarens stolthet över, att just en sådan man står i spetsen för dess folkrepresentation. Det kommer nog att visa sig, när f. landshövdingen greve *Hugo Hamilton* den 21 instundande augusti ingår i sitt fjärde kvartsekel.

De yttre konturerna av greve Hugo Hamiltons levnadsbana äro för väl kända, för att det skulle vara påkallat att här utförligare uppehålla sig vid dem. Han började den som den nyskapande, organisatoriskt kraftfulla *ämbetsmannen*, vårt nya patentverks egentlige grundare och förste självständige chef, och det får icke förbises, att just ämbetsmannalinen även i fortsättningen, torde böra betraktas som det ledande inslaget i hans levnadsgärning. När han år 1900 avgick som överdirektör och chef för patent- och registreringsverket, var det för att övertaga landshövdingskapet över Gävleborgs län, vartill Erik Gustav Boström i honom med rätta trott sig finna det förträffligaste ämne, och på den posten kvarstod han med fyra års avbrott för beklädande av civilministerposten i den första Lindmanska ministären, ända till år 1918, då han inträdde i pensionsåldern. Som landshövding torde han ha utgjort icke blott en av sitt läns, utan även en av hela vårt lands yppersta, tack vare mångsidigheten hos sina intressen, kraften i sina initiativ och förmågan att dem utföra och den aldrig sinande omsorgen om sina ämbetsmannapliketers noggranna fullgörande. Ett varaktigt minnesmärke över sin hövdingagärning har han rest sig i Ostkustbanan, en storslagen tanke, vars genomförande till följd av ogunstiga tidsförhållanden stött på oväntade svårigheter och näppeligen utan hans kraftiga stöd inom som utom riksdagen kommit till stånd. Annars har det med rätta om denna del av hans verksamhet blivit sagt, att "länet var med honom och han med länet väl förnöjd"; det är en karaktäristik, som i knappa ord säger allt vad som behövs.

Med avsikt har här skjutits i förgrunden greve

Hamiltons ämbetsmannagärning. Den ger förklaringen till mycket i hans politiska bana, både av dess förtjänster och av dess svagheter. När han år 1891 första gången intog sin plats på Andra kammarens Stockholmsbänk, var det i kraft av sin politiska ståndpunkt som framstående frihandelsvän och känd anhängare av den tidens liberala reformkrav, ej minst på det socialreformatoriska området: i förra hänseendet hade han sedan länge gjort sig känd, först som notarie och sedan som sekreterare i bevillningsutskottet, i det senare bl. a. som ledamot av den första arbetareförsäkringskommittén. Men det är en händelse, som ser ut som en tanke, att hans jungfrutal i kammaren rörde sig om en patentfråga, vari hans ämbetsmannafackkunskap kunde göra sig gällande. Det är knappast tveivelaktigt, att den småningom allt starkare förnimbara divergens mellan honom och det liberala samlingspartiets slutliga ledare, vilken vid detta sekels början ledde till en avgörande brytning, i väsentlig mån är att återföra till motsatsen mellan de sistnämndas utpräglat antibyrkratiska anda och hans egen ärvda och förvärvda höga uppskattning av ämbetsmannasakkunskapen och den nas företrädare framför mera parlamentariskt betonade utgångspunkter även vid de politiskt relevanta riksdagsfrågornas lösning. Starkast framträdde detta under hans civilministerstid, då han t. o. m. höll på att ge upphov till konstitutionella konflikter genom sin hållning vid tillämpningen av 46 § riksdagsordningen i fråga om riksdagsutskottens rätt att från ämbetsverken inhämta upplysningar (1909) och av 90 § regeringsformen, när det gällde att bestämma den grundlagsenliga gränsen för riksdagsmännens interpellationsrätt (1910). Tvevelutan var det även i främsta rummet denna bristande förståelse för det parlamentariska styrelseskicket nödvändigheter, som gjorde, att han aldrig kom att spela den roll som en av våra verkligt politiskt ledande statsmän, vartill hans ovanliga begåvning och i all synnerhet hans lysande parlamentariska våltalighet syntes göra honom självskrivnen. Som parlamentariker skänkte han blixtrande och tändande slagord, som leva än i dag, men någon parti- eller folkledare blev han icke.

Däremot kan det väl sägas, att han som fackmannaminister kanske varit den främste vårt land i allt fall i detta århundrade haft att uppvisa. Hans övertagande av civilministerportföljen i den Lindmanska ministären den 4 december 1907 markerades av insläendet på den socialförsäkringens väg, vilken sedan dess icke övergivits. Redan vid 1901 års riksdag var det till stor del hans förtjänst, att arbetarnes rätt till skadestånd vid olycksfall i arbetet äntligen vart i lag fastslagen, det stora folkpensionsförsäkringsförslaget hann visserligen icke under hans ministertid framläggas, men vid dess genomförande vid 1913 års riksdag inlade han de största förtjänster som ordförande i det för ärendets behandling tillsatta särskilda utskottet. År 1910 fick han som civilminister till stånd vårt lands första tillfredsställande sjukkasselag, och likaledes sörjde han för våra fiskares olycksfallsförsäkring. Arbetsskyddslagstiftningens fidsenliga utveckling hade i honom en den varmaste vän, ehuru reformen hann genomföras först år 1912. Sin ungdoms socialpolitiska program har han sålunda städse förblivit trogen och ej håller i andra spörsmål lär det gå för sig att överbevisa honom om något "avfall". Till hans civilministerinsatser hör för övrigt ett kraftigt fullföljande av statens vattenfallspolitik och en livlig utveckling av kommunikationsväsendet.

Bland de frågor i övrigt, som legat greve Hugo Hamilton varmest om hjärtat, bör nämnas försvarsfrågan. Att det måtte förunnas honom att som talman få klubbfasta en tillfredsställande lösning av denna, är vår uppriktiga födelsedagsönskan.

HÖGTIDLIGHETERNA I DORPAT DEN 17—21 JUNI.

Överst: På väg till den 'estniska fästguds tjänsten i Pauluskyrkan.

Därunder t. v.: Till öppnandet av kyrkodagen i Universitetets aula; t. h.: Till den tyska fästguds tjänsten i Johanneskyrkan. Vi namnteckra: 1. Biskop J. Gummerus, Finland; 2. Kyrkoherde D. Froste, Västerhaninge, Sverige; 3. Assessor Pöld, Estland; 4. Biskop Kukk, Lettland; 5. Estlands kultusminister, prof. H. Rahamägi; 6. Svenske pastorn i Reval E. Pe'zäll; 7. o 8. Lettländska biskoparne Pölchau och Irbe; 9. Sognepräst C. J. Holt, Köpenhamn; 10. Länsassessor A. M. Beckius, Stockholm.

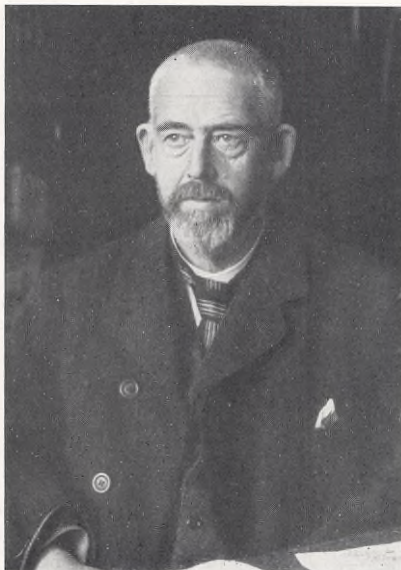
Efter fotografier.

Kliché: Sjöberg, Öbg.

Se följande sida:

Professor Max Wolf, en av samtidens berömdaste astronomer är kanske mest namnkunnig såsom vår hittills främste upptäckare av småplaneter, av vilka han upptäckt flera hundra stycken. Han har dock i lika betydelsefull grad varit pionjär på astrofotografiens område och isynnerhet banbrytande inom nebulosaforskningen, något som torde framgå även av art. å omslaget. Efter prof. Barnards död torde han räknas såsom samtidens främste observerande astronom. Av sin fader ärvde han ett litet privat-observatorium, och utvidgade sedan detta till ett av Tysklands största observatorier, beläget å Königsstuhl nära Heidelberg. Bilden å fig. 2 är

PROFESSOR MAX WOLF. En av samtidens mest berömda astronomer. Till bilderna å följande sida samt den astronomiska artikeln å omslagets sidor 5—7.

Efter porträtt. Kliché: Götz, Öbg.

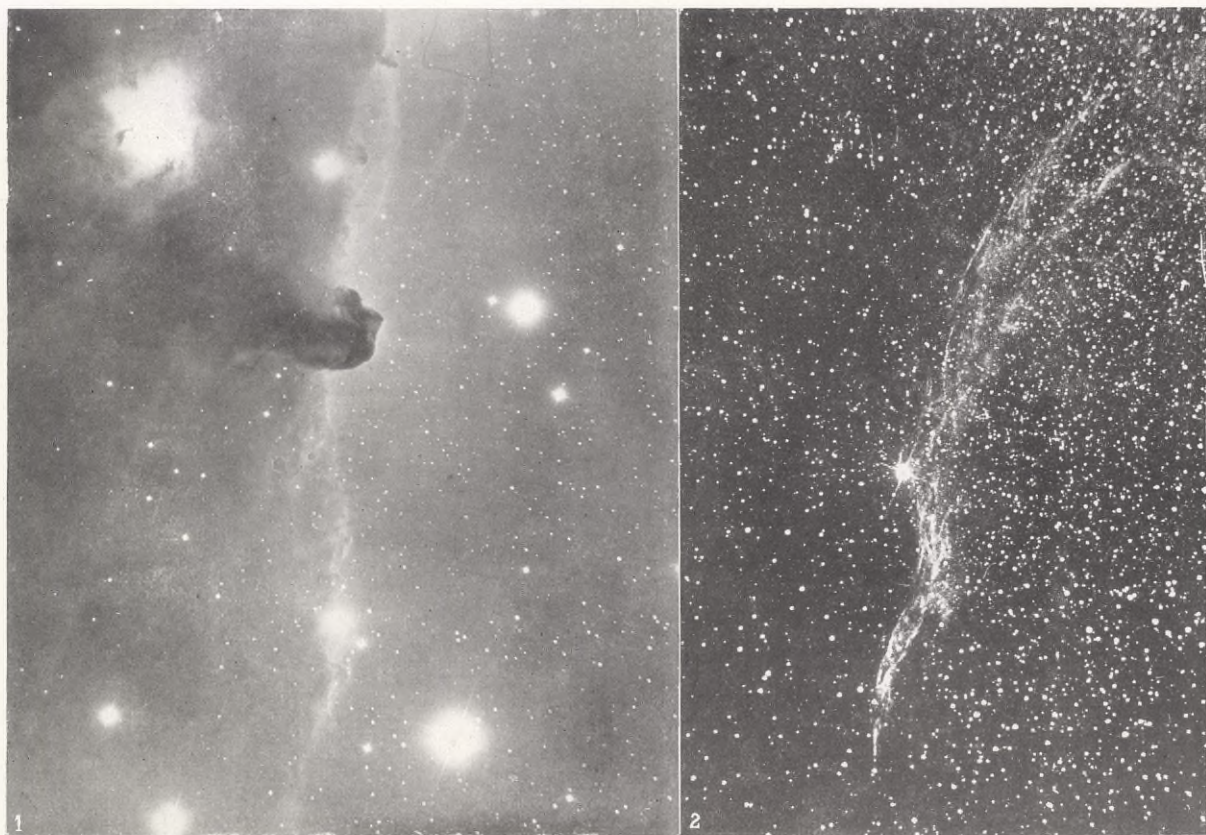
Reformationens 400-årsjubileum i Estland firades i Dorpat den 17 juni med stora högtideligheter. Som representanter för Svenska kyrkan närvaro kyrkoherde David Froste, Västerhaninge, och länsassessor

Forts. å sid. 659.

tagen med hans 71 cm. spegelteleskop (72 min. exp. tid); bilden å fig. 3 med hans 40-cm:s kikare (4 tim. exp. tid). För något år sedan gästade han vårt land på en uppmärksam föredragsturné.

Till b'ld å nästa sida.

Fig. 1. Nebulosaregionen under stjärnan Zeta i Orion. Bilden visar oss ett mörkt moln t. v., vilket lyser i randen och bortskygger bakomliggande "små" stjärnor. T. h. fri utsikt bakom det. Efter originalfotografi från Mount Wilson-observatoriet, tagen med jordens största teleskop. Exp. tid 3 t.

Teknik: Göta Ritzbyrd & Klichéanstalt. etc.

Fig. 2. Mörk nebulosa, lysande i högra randen, belägen invid stjärnan 52 i Svanen (mitt å bilden). Det mörka molnet framträder genom stjärnfattigdomen t. v. Efter originalfotografi, erhållen från prof. Max Wolf i Heidelberg.

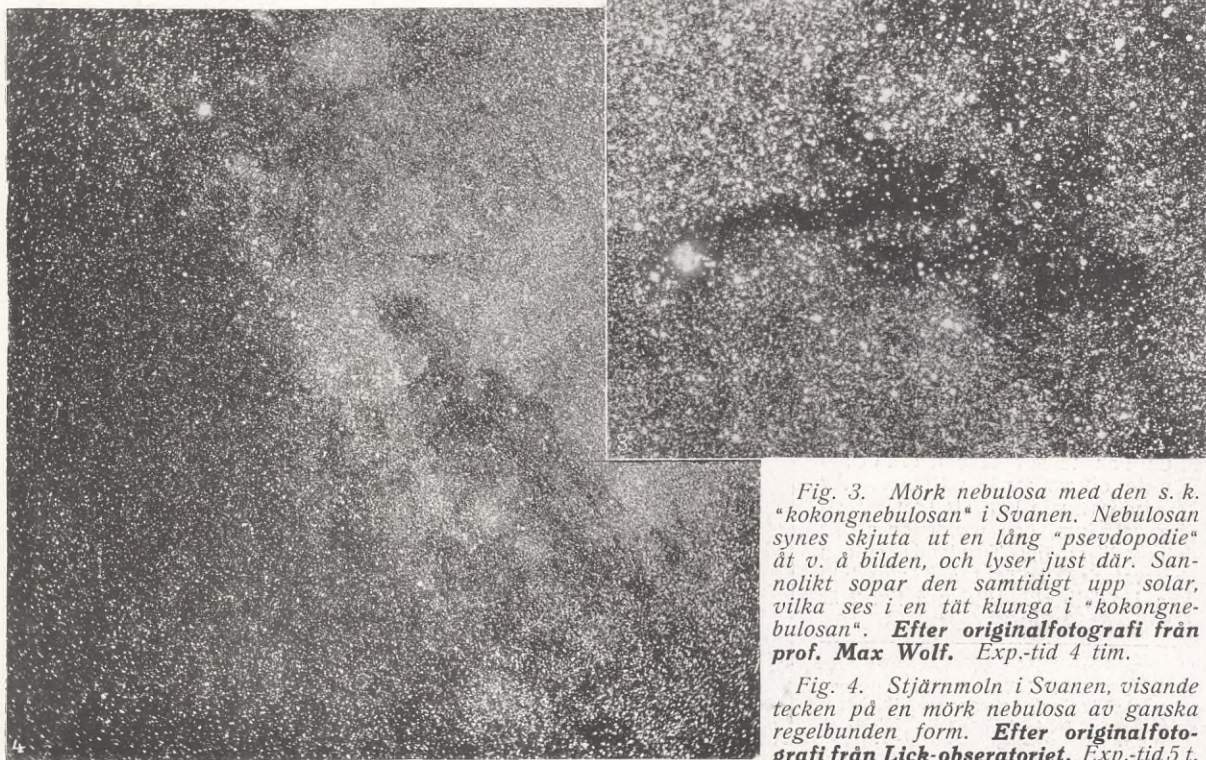

Fig. 3. Mörk nebulosa med den s. k. "kokongnebulosan" i Svanen. Nebulosan synes skjuta ut en lång "pseudopodie" åt v. å bilden, och lyser just där. Sannolikt sopar den samtidigt upp solar, vilka ses i en tät klunga i "kokongnebulosan". Efter originalfotografi från prof. Max Wolf. Exp.-tid 4 tim.

Fig. 4. Stjärnmoln i Svanen, visande tecken på en mörk nebulosa av ganska regelbunden form. Efter originalfotografi från Lick-observatoriet. Exp.-tid 5 t.

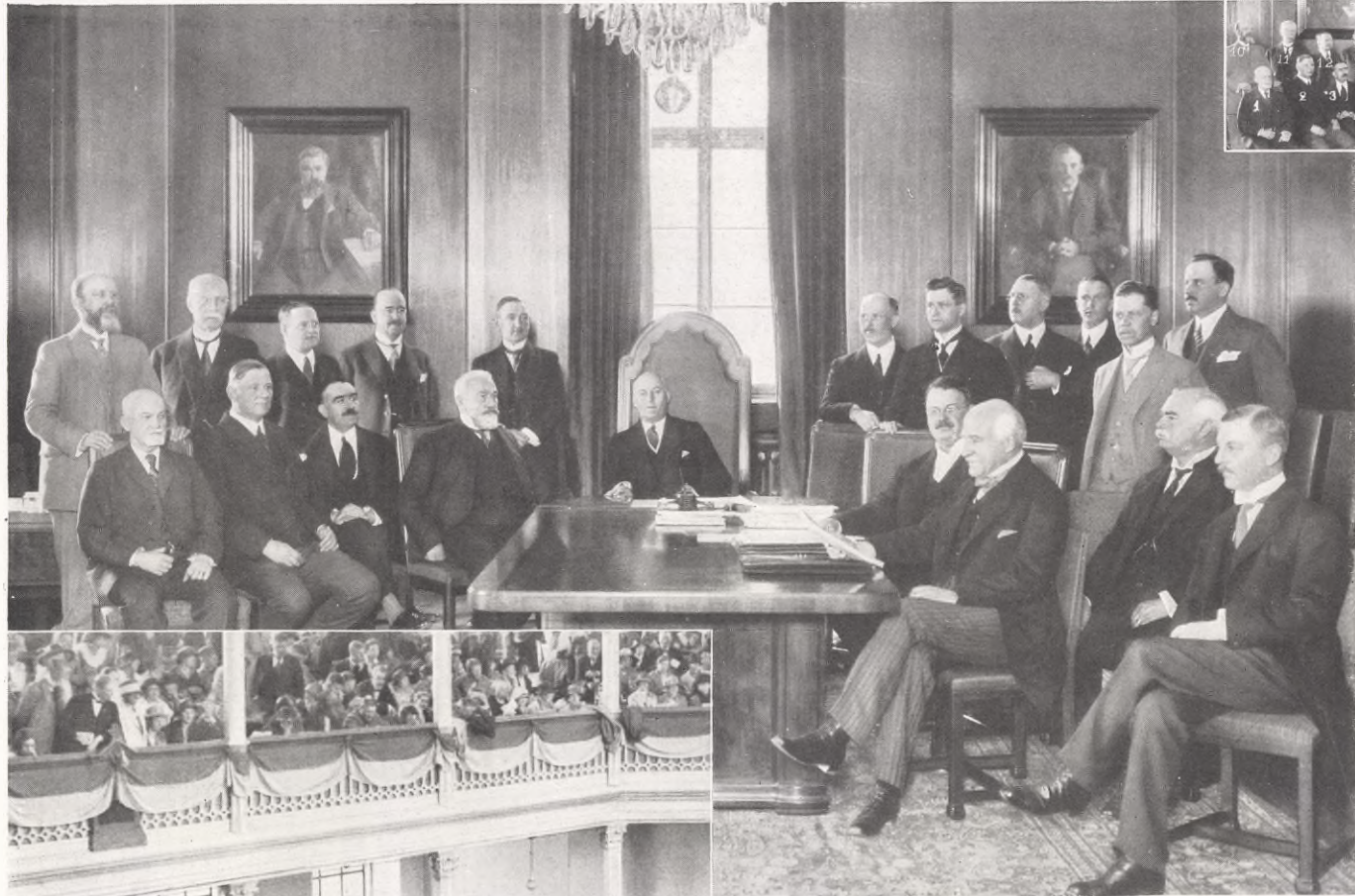

Foto. Alnberg & Preinitz, Sthlm.

HANDELSKAMMARMÖTE I STOCKHOLM den 12 juni. Vi namnteckna (se den förminskade bilden): 1. Disponent T. Magnuson; 2. Direktör J. S. Edström; 3. Monsieur E. Dolléans; 4. Bankdirektör K. A. Wallenberg; 5. Mr. W. H. Booth; 6. Bankdirektör C. R. Dickson; 7. Envoyén H. Lagercrantz; 8. Disponent C. Sahlin; 9. Grosshandlare A. Carlander; 10. Doktor A. Egnell; 11. Häradshövding E. Kinnander; 12. Direktör E. Nylander; 13. Bankdirektör H. Stén; 14. Överste A. Hultkrantz; 15. Doktor H. Rosman; 16. Friherre W. G. Stjernstedt; 17. Direktör W. Göransson; 18. Bankdirektör R. Trägårdh; 19. Disponent I. Startling; 20. Bankdirektör G. Schönmeyr.

Nederst:
ALLMÄNT SVENSKT FOLKSKOLLÄRAMÖTE I STOCKHOLM. Från öppningshögtidligheten i Blasieholmskyrkan den 2 juli. — Text å sid. 659.

Pressfotos Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

Vid Handelskammarmöte i Stockholm den 17 juni närvaro Internationella Handelskammarens i Paris ordförande Mr. Willis H. Booth och dess generalsekreterare M. Edouard Dolléans. Ändamålet med deras besök var att träda i personlig förbindelse med representanter för de härvarande organisationer inom handelns, industriens och finansväsendets områden,

vilka äro medlemmar i den internationella handelskammaren. — Mr. Booth är jämväl vice ordförande i Guaranty Trust Company i New York.

Här ovan meddelade gruppbild är tagen vid ett sammanträde under ordförandeskap av Mr. Booth med Svenska Nationalkommissionen, vilken utgör det samfälliga organet för de svenska handelskamrar och föreningar, som äro aktiva medlemmar i den Internationella Handelskammaren. Ordförande i Nationalkommissionen är eljest bankdirektör K. A. Wallenberg, vilken tillika är en av vice presidenterna i den internationella organisationen.

1. ANKOMSTEN DEN 28 JUNI å ångf. "Åranda". Välkomsthälsning av Kronohagens Idrottsförenings ordförande, apotekare O. Jansson

3. SKYTTEÅV LINGARNES INITIATIVTAGARE, apotekarne O. Jansson, Finland (f. v.), och W. Wahlqvist, sekreterare i Sveriges Skytteföreningars överstyrelse.

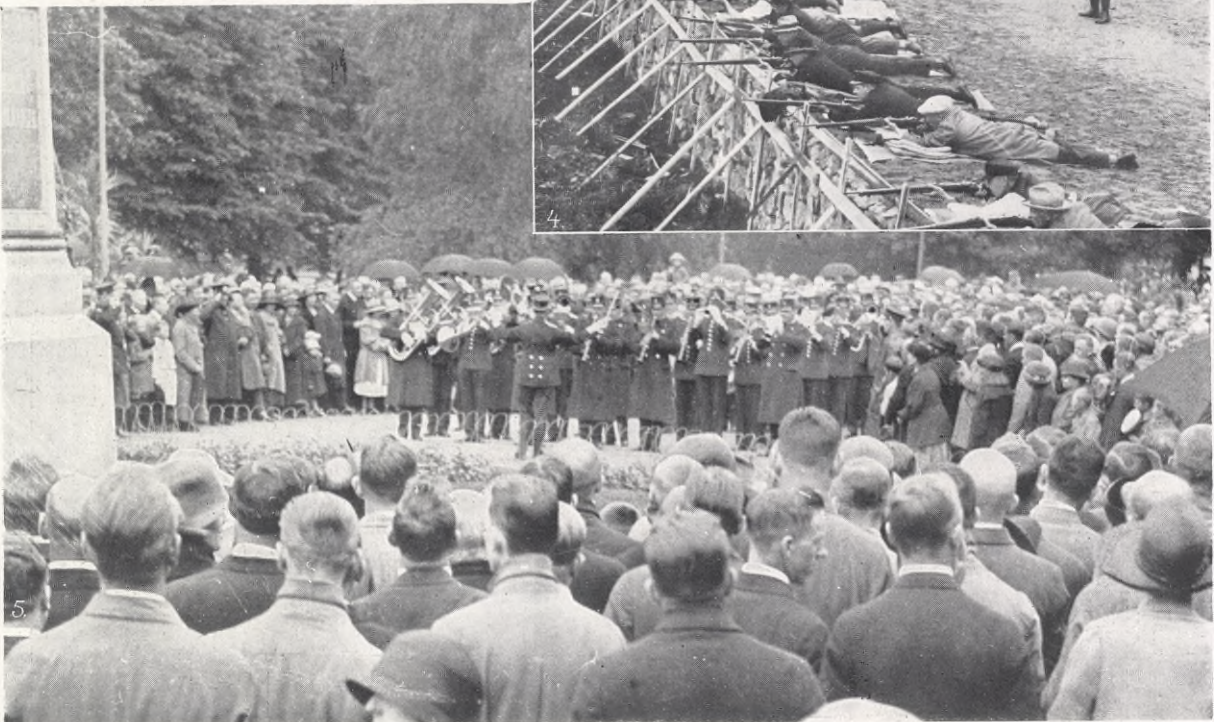
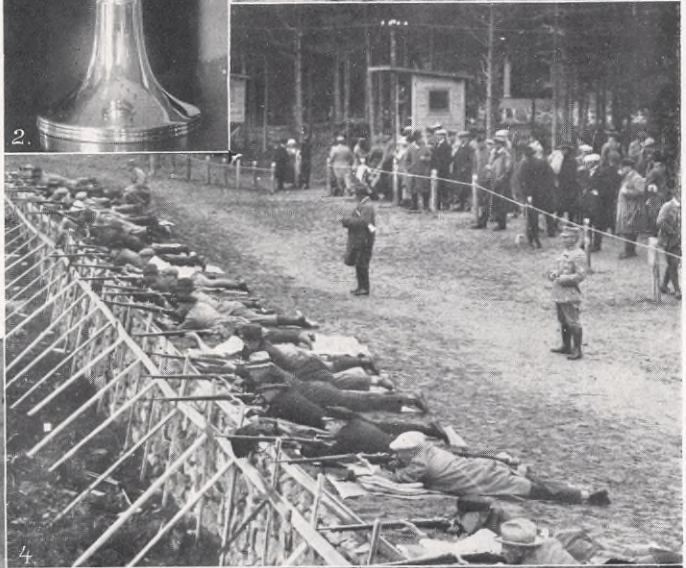
2 "FINLANDIA"-POKALEN, skänkt av herr O. Jansson för täv'n å 300 m mel'an Stockholms Läns Skytteförbund och Svenska Finland's Skytteförbund, vilket senare segrade.

4 RIKSSVENSKT SKYTTELÄG TÄVLAR Å 300 M å den nyuppförda skjutbanan, enligt uppgift den förnämsta i Norden.

Svensk-finska mästerskapstävlingar i skjutning ha avhållits i Helsingfors den 28 och 29 juni, tyvärr med för svenskarna ganska dåligt resultat. Detta torde emellertid få tillskrivas såväl ovana vid internationell måltavla som icke fullgod kondition efter en besvärlig sjöresa. Stockholms läns skytteförbund och Svenska

Forts. å sid. 659.

efter fotografen.

5. GÖTA LIVGARDES MUSIKKÅR spelar för första gången "Vårt Land" vid J. L. Runebergs staty.

RIKSD. OCH. ÖFR.

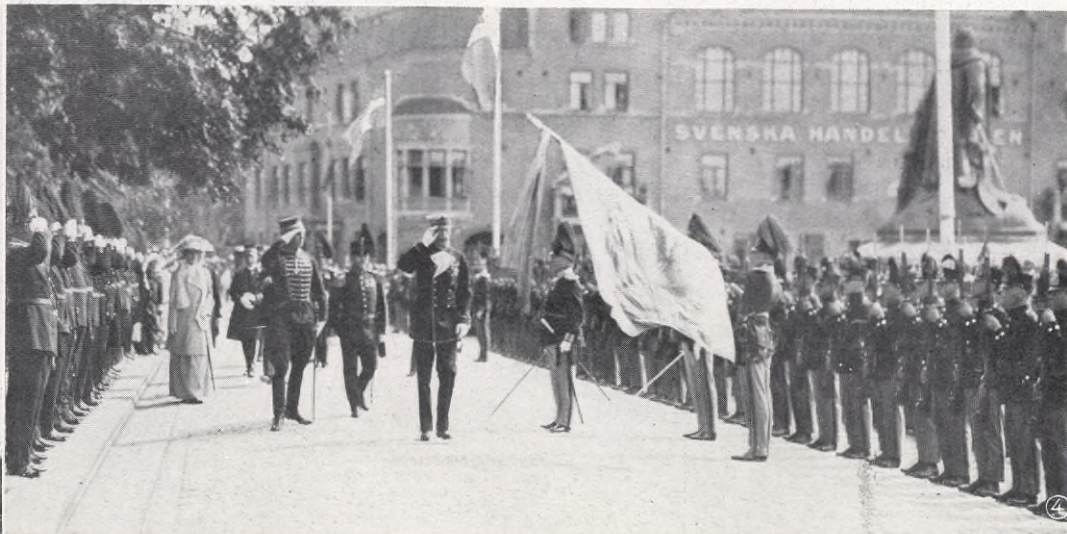
KONUNGAPARETS RESA I DALARNE.

1. o 2. I STORA TUNA.
Å kyrkvallen varifrån
Konungen talade till
folket.

3. VID ORNÄSSTUGAN.
1—3 Fotos. Lindblad,
Borlänge.

4. o. 5. I FALUN.
4. Framför hederskom-
paniet. Foto. Dely, Falun.
5. Vid Kristine kyrka.
Foto Hed'ing, Falun.

Konungaparets resa till Dalarne blev en stor händelse i bygdernas liv. Överallt hade befolkningen samlats i stora skaror, flaggor hissats och åreportar rests. Redan på Sätters station på morgonen den 5 juli möttes konungaparet av de varmaste hyllningar. Landshövding Kvarnzelius frambar länetns välkomsthälsning, konungen tackade och så företogs en bilfärd genom den vackra Säterdalen, där drottningen ristade sitt namn i Kungsstenen. Efter en kort mottagning vid Gustavs kyrka ställdes färdens över Rommehed, där militärparad ägde rum, till Stora Tuna, Borlänge, Domnarvet och Ornässtugan. På denna gamla historiska plats hade tusentals människor samlats och även i Olsbacka blev konungaparet hyllat på det hjärtligaste. Falun besöktes samma förmiddag men redan vid 3-tiden for konungaparet vidare över Gagnef till Leksand, där det på söndagen

DALAFOLKET VÄLKOMNAR KONUNGAPARET.

övervar gudstjänsten och bevistade ett efter gammaldags sed anordnat dalbröllop med kyrkbåtar och lysande färgprakt i dräkter. Senare på dagen besöktes Rättvik, Orsa och Mora, medan måndagens förmiddag upptogs av besök i Malung, Äppelbo, Vansbro, Järna och Näs. Turen kom sedan till Grangärde, Brunnsvik, Ludvika och Sörvik. Den säkerligen mycket ansträngande färden har i allt varit utomordentligt lyckad.

1. I RÄTTVIK. Vid Vasastenen. Foto. Ståhlberg, Rättvik.

2-4. I LEKSAND. 2. Vid Tingshuset. Under väntan på Konungaparets ankomst. 3. På Hemslöjdutställningen. 4. Kyrkbåtarna med ett brudpar anlända. 2-4 Fotos Gerda Söderlund, Leksand.

Världspostkongressen, som den 4 juli högtidligen öppnades å Rikssalen i Stockholm, är den största internationella kongress, som någonsin sammanträtt i något land, i det aldrig förut så många stater varit representerade vid någon liknande sammankomst. Icke mindre än sjuttiofyra länder och stater, däribland så pass avlägset belägna som Kina, Japan, Peru, Abessinien, Sudan, Indien, Turkiet m. fl. ha nämligen sänt sina delegater hit. Som

Forts. å sid 658.

T. v. KONUNGEN OCH DROTNINGEN SAMT PRINSARNE WILHELM OCH EUGEN VID KONGRESSENS HOGTIDLIGA ÖPPNANDE Å RIKSSALEN den 4 juli. — (Pressfoto).

T. h. Överst: DELEGATERNA PÅ VÄG TILL RIKSSALEN FRÅN RIKSDAGSHUSET. (Foto. Wallberg, Sthlm.)
 Därunder. INDIER I PROCESSIONEN. (Foto. Almberg & Preinitz, Sthlm.) — Utsikt Aug. Sjöbergs Klischéanst., Gbg

Foto, André Strömstad. Klisché, Aug. Sjöbergs A-licensant, G-9
 GRUPP AV SVENSKA LÄKARE BESÖKER SVENSKA BRUNNS OCH BADORTER. VID RESANS SLUTPUNKT, STRÖMSTAD,
 D:r A Berghel (X), badintendent i Strömstad och ordf. i Svenska Kurortsföreningen — Text å sid. 659.

INTERNATIONELL LIVBÅTS-KONFERENS I LONDON. Klisché, Aug. Sjöbergs Klischéanst., Gbg
 Livbåtar från Storbritannien, Frankrike, Sverige, Norge och Danmark förankrade
 vid Victoria Embankment i London, där den svenska livbåten "JUSTUS A. WALLER" (X) väcker stor uppmärksamhet. I infällningen: Ami-
 raten, Sir Doveton Sturdee inspekterar livbåtarna. — Text å sid. 659.

1. DANMARKS NYE MINISTER VID SVENSKA HOVET, ERIC SCAVENIUS, till audiens å K. Slottet. — Foto. Rahm, Sthlm.

2. BAYERNS NYE MINISTERPRESIDENT HEINRICH HELD. Text å sid. 659.

3-5. FASCISTMORDET Å SOCIALISTEN MATTEOTTI I ROM.

3. Minnesfäst: 1. Den nye presspresidenten, 2. Labriola, f. d. minister, 3. Ledaren för oppositionen

4-5. Vid den plats där Matteotti bortfördes i bil. 4. Platsen, utmärkt med ett inristat kors, blomstersmyckas 5. "Tio minuters tystnad" för att hedra den mördades minne.

Text å sid. 659.
Efter fotografier.

Klick: Gods, 68

Tillfölje det utomordentligt rika aktuella illustrationsmaterielet nödgas redaktionen låta införandet av denna veckas porträtt i **Veckans Porträtt-Galleri** anstå till närmast följande nummer.

NORSKA KONUNGAFAMILJEN Å BYGDÖ KUNGSGÅRD PÅ MYNDIGHETSDAGEN D. 2 JULI. KONUNG HAAKON, DROTTNING MAUD OCH KRONPRINS OLAV.

Åfter fotografen. Klische: Sjöberg, Gbg.

Norges kronprins Olav fyllde den 2 juli 21 år och blev därmed myndig. På förmiddagen uppvaktade stortingets presidentskap och regeringen med statsminister Berge i spetsen, varjämte Kristianias kommunalstyrelse genom sina ordförande frambar en vacker silverskål som minnesgåva. Bland gåvorna märktes särskilt kronprins Gustaf Adolfs och prins Wilhelms ståtliga och välfunna födelsedagspresent: Prinshytten i Sikisdalen på Dovre med tillhörande jakt- och fiskerättigheter, vilken för den friluft- och sportälskande unge norske prinsen bör bli till särskild glädje. — Kronprins Olav har förvärvat sig uppriktiga sympatier genom sitt enkla och kända väsen och uppträdande.

ESTLAND. Forts. fr. sid. 647.

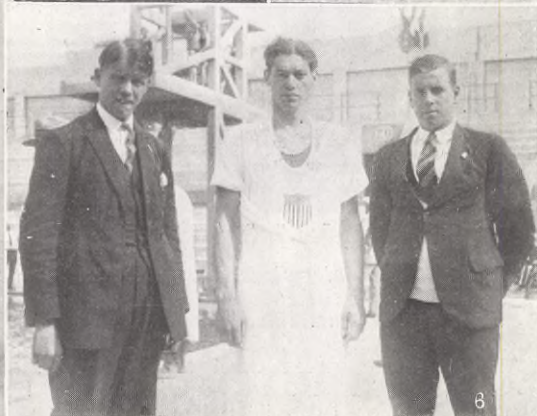
A. M. Beckius, Stockholm. Föreståndaren för svensk-finska församlingen i Reval, pastor Erik Petzäll, deltog även i jubileets firande. De svenska delegaterna bereddes ett ståtligt officiellt mottagande och blevo bl. a. i tillfälle att uppvakta Estlands president, vilken svarade med återvisit.

INVIGNING AV MALMÖ STADS NYA FLYGSTATION.

STADSFULLMÄKTIGES ORDFÖRANDE HERR NILS PERSSON ÖVERLÄMNAR FLYGSTATIONEN TILL A-B. AEROTRANSPORT, vars ledare äro kopten Carl Florman och löjtnant Adrian Florman (infäll-

ningen). Däröfver: Stationen med 2 Junkermaskiner klara till start å flyglinjen Malmö—Hamburg. Fotos Ohm, Malmö. Klische: Gots, Gbg. Text å sid. 659.

1. LUCIEN GAUDIN (i mitten) i det segrande franska laget i florettfäktning. Gick obesegrad ur tävlingen och hade varit given segrare i den individuella floretttävlingen om icke sjukdom förhindrat hans deltagande.
2. FRANSMANNEN COCQUELIN DE LISLE erövrade första guldmedaljen i skytte med minatygevär 50 m. med serien 100, 99, 100, 99.
3. AMERIKANÄREN BAILEY, segrare i pistolskytte efter två omskjutningar med Sveriges representant kapten V. Karlberg som blev 2:de man.
4. AMERIKANÄREN BOLLER segrare i skjutning å löpande hjort.
5. DET SVENSKA SKYTTELAGET, erövrade en silver- och en bronsmedalj.
6. TRE MÄSTERSIMMARE: Fr. v. Arne Borg, Weissmüller och Boy Charlton.
7. ARNE BORG OCH ORVAR TROLLE samt den australiensiska simmerskan miss Schand. Text s. 658.

8. DEN SVENSKA SEGRAREN I TÄVLINGEN OM GULDPOKALEN I NORGE, Göteborgs-båten "Konkret". — Text å sid. 659. — Efter J. Magnusson. Klocke: Göds Rittbyrå & Klockanström, Gm

INVIGNINGEN Å STADION I PARIS den 5 juli. Idrottstrupperna uppställda framför presidenttribunen. Främst de olika nationernas flaggor kring den franske idrottsman, Geo André, som för idrottsmännen avlade den Olympiska eden.

Infällningen: Presidenttribunen. I mitten: president Doumergue; t. v. prinsen av Wales, t. h. kronprins Carol av Rumänien; prins Gus taf Adolf var bland de å hederssläktaren uppmärksammade nnga furstarne. — Efter fotografier. — Kitchi: Aug. Sjobergs Kitchi-kunst, Gbg

Den åttonde olympiadens officiella öppnande ägde rum den 5 juli i strålände solsken och bevistad av mer än 20,000 åskådare. Bland notabiliteterna sågos presidenten, M. Doumergue, prinsen av Wales, prins Gustaf-Adolf, prinsen-regenten Carol av Rumänien, shahen av Persien, Ras Taifari och diplomatiska kåren. De vackraste momenten i den högtidliga ceremonien voro utan tvivel de 45 nationernas defilerings med aeroplan svävade över idrottsmännens huvuden och skottsallvor avlossades, och sedermera — efter president Doumergues öppningsord — fransmannen Geo Andrés avläggande av den olympiska eden.

Redan före den 5 juli ha emellertid som tidigare omnämnts flera tävlingar ägt rum, bl. a. i skjutning och florettfäktning. Svenskarna ha icke i någon av dessa grenar förmått eröfva guldmedalj, men Förenta Staterna och Frankrike ha dokumenterat sin ledareställning i dessa resp. brancher. Dessutom ha i skjutning av olika slag uppnåtts utmärkta resultat av Frankrike, Schweiz och Haiti.

VÄRLDSPOSTKONGRESSEN. Forts. fr. sid. 653.

världspostföreningen samtidigt i år firar femtioårsjubileum är det helt naturligt att introduktionen av den märkliga sammankomsten blivit pompösare och högtidigare än vid någon annan kongress, som hittills samlats i den svenska huvudstaden.

Själva öppningsceremonien å Rikssalen förrättades av konungen personligen. En lysande samling av hovets medlemmar, diplomatiska kåren, samtliga regeringsledamöter, ledamöter av stadsfullmäktige och i staden varande riksdagsmän samt representanter för olika stadens verk och inrättningar, samtliga med damer, hade inbjudits att övervara densamma. Samling för kongressdele-

gaterna skedde först i riksdagshuset, varifrån de i procession tågade till slottet, varvid givetvis de exotiska deltagarnes lysande dräkter väckte berättigad uppmärksamhet. Sedan alla intagit sina platser å Rikssalen inträdde konungen och drottningen åtföljda av prinsarna Wilhelm och Eugen samt av uppvaktning. Efter tal av kommunikationsministern Lübeck förklarade konungen på franska världspostkongressen öppnad, vilket tal omedelbart besvarades av kongressens ålderspresident, ungerske understatssekreteraren Othon de Fejér. Efteråt ägde mottagnings rum i Vita havet för deltagare i kongressen samt svenska inbjudna. Té intogs i Carl XI:s galleri. På kvällen var av Stockholms stad anordnad stor bankett å Stadshuset, där stadsfullmäktiges ordförande, direktör Allan Cederborgh, höll välkomstalet. Vidare talade ålderspresidenten de Fejér och excellensen Ernst Trygger. Påföljande dag företogs en biljard runt staden och té intogs i riksdagshuset, denna gång med Generalpoststyrelsen som värd.

Det är en oerhörd arbetsbörda som påvilar denna kongress och dess förhandlingar väntas komma att pågå till den 20 augusti. Senaste världspostkongress hölls i Madrid för fyra år sedan och de för hela världen viktiga postala frågorna behöva givetvis tid efter annan en genomarbetning.

Till bild å sid. 660.

Segraren i den internationella schackturneringen i New York, dr Em. Lasker, blev vid sin återkomst till Berlin föremål för en i rådhuset därstädes anordnad storartad hyllning. Fästtalet hölls av stadens borgmästare, och dess utom talade ordf. i Berliner Schachverein E. Post, W. Rabinow och advokaten dr Bernstein, och dr Lasker svarade i ett välformat anförande.

Nationen och hans födelsestad kunna också vara stolta över den nu 56-åriga mästarens storbragd. Efter att i ett totalt stora internationella turneringar ha utgått som segervinnare satte han nu kronan på verket, och har nu rehabiliterat sitt nederlag mot Capablanca.

Som en jämförelse kan nämnas, att då schackmästaren Paul Morphy efter sitt triumftåg genom Europa 1858 återvände till Amerika, blev också han föremål för en entusiastisk hyllning, och erhöll som minnesgåva ett schackspel med pjäser av gediget guld och silver.

Till bild å sid 654.

En studieresa till en del svenska kurorter har nyligen på inbjudan av Svenska kurortsföreningen företagits av ett femtontal läkare från skilda trakter och representerande olika läkaresammanslutningar inom landet. I år gick resan över Saltsjöbaden, Loka, Porla, Medevi, Hjo, Mösseberg, Ulricehamn, Helsing, Varberg, Marstrand, Lyckorna, Ljungskile och Strömstad, men man planerar för nästa år besök till andra platser. Ändamålet med färden var att påvisa, vilka goda resurser våra svenska kurorter i själva verket äga och detta framgick också med all önskvärd tydlighet.

Till bild å sid. 649.

Det sjuttonde allmänna svenska folkskolläroremötet öppnades i Stockholm den 2 juli och hade samlat det största deltagareantal som någonsin förekommit vid ett sådant möte, över 2,000 personer från olika delar av landet, samt 300 inbjudna bland vilka märktes representanter för Skolöverstyrelsen och Ecklesiastikdepartementet. Utländska gäster voro herr E. Trench från Berlin, samt förste och andre vice ordföranden i Danmarks Laererforening, herr Haugard från Torgerod på Fyen och herr Christiansen från Köge.

Mötet inleddes med gudstjänst i Storkyrkan varvid predikan hölls av ärkebiskop Söderblom. Öppningshögtidligheten ägde rum i Blasieholmskyrkan, där mötesdeltagarna, som från golv till tak fyllde den stora kyrkan, hälsades välkomna av folkskoleinspektör Carl Lidman, Stockholm, som också valdes till kongressens ordförande. Sedan den tyske representanten, herr Trench, framfört en hälsning från sitt lands folkskollärareskår hölls första föredraget på programmet av riksdagsman Värner Rydén och förtgick så mötet hela dagen i tre olika lokaler med föredrag och diskussioner i skilda ämnen. På kvällen var välkomstfest anordnad i Stadshuset där stadsfullmäktiges ordförande, direktör Allan Cederborgh, å stadens vägnar hälsade kongressdeltagarna välkomna. I samband med kongressen, som avslutades den 4 juli var i Engelbrekts folkskola anordnad en skolutställning, som torde ha varit en av de mest omfattande expositioner i sitt slag, som hållits i vårt land.

SVENSK-FINSKA MÄSTERSKAPSTÄVLINGAR.

Forts. fr. sid. 650.

Finlands skytteförbund uppnådde med sina 20-manalag resp. 3,767 och 3,848 poäng, varför mästerskapstiteln kom finländarne till del. Skjutbanan tillhör Kronohagens I. F. och betecknas som den måhända bästa i Norden. Från Svenska Finland räknades ca 200 deltagare, från Sverige 78, de senare under ledning av överstelöjtnant Drake. En stämningfull uppvaktning vid Johan Ludvig Runebergs staty ägde rum på söndagen, varvid Göta livgardes musikkår vackert utförde bl. a. "Vårt land" m. m.

Till bild å sid. 654.

Vid firandet av det engelska livbåtssällskapets hundraårsjubileum, vilket i dagarna högtidlighållits, ingick som ett vackert inslag en livbåtsrevy på Themsen. Dit hade samlats ett stort antal såväl engelska som utländska livbåtar. Bland dessa väckte den svenska "Justus A. Waller", f. ö. den största livräddningsbåten bland samtliga utländska, en berättigad och smickrande uppmärksamhet. Dess in-

redning är nämligen ytterst praktisk och den är ensam om att ha trådlös telegraf. De svenska representanterna vid jubileet voro kaptenerna Isberg och Stenberg, herr Edvard Lithander och ingenjör Isaksson.

Till bild å sid. 655.

Den långvariga och svårlösta bayerska regeringskrisen, som ända sedan v. Knillings valnederlag den 6 april ytterligare poängterat osäkerhetstillståndet i Bayern, löstes den 28 juni genom kammarmajoritet för bayerska folkpartiets ledare, dr. Held. Den nya regeringen är en koalitionsministär vars övervägande flertal kvarstår sedan den föregående. Held har redan gjort sig till talesman för en viss, ganska betydande bayersk självständighet samtidigt med ett lojalt samarbete med riket.

Till bild å sid. 656.

Den nya flygrouten Malmö—Hamburg öppnades den 1 juli med en enkel högtidlighet. Vid den rymliga hangaren på Bulltoftafältet överlämnade Malmö stadsfullmäktigeordförande, riksdagsman Nils Persson, flygstationen till A.-B. Aerotransport, som skall ombesörja flygtrafiken. Bolagets tack frambars genom löjtnant A. Florman som jämte kapten Carl Florman hört till de verksammaste krafterna för ävågabringandet av denna nya trafikled. Maskinerna äro av Junkerfabrikat och färden till Hamburg tar normalt endast 2½ tim. Samtidigt upprätthålles förbindelsen med Köpenhamn genom ett hydroplan. Överfärden sker på 10 min. och priset är 15 kr. Man hoppas kunna ytterligare utsträcka flyglinjerna till Paris och London, men redan den nystartade linien innebär en tidsvinst för post och passagerare från Frankrike, Belgien, Holland och Västra Tyskland på ett helt dygn.

Till bild å sid. 655.

Den sensationella Matteottifären har fått vidsträckt politiska följder. Som man torde erinra sig försvann den 10 juni den unge socialistiske läkaren och deputeraden Matteotti på ett mystiskt sätt på väg mellan sitt hem och deputeradekammaren i Rom. Man fann snart att ett politiskt brott förelåg, ty ändamålet med Matteottis försvinnande var tydligtvis att förhindra framläggandet av vissa för fascisterna synnerligen obekväma och generande papper. Den stora shocken kom, då man påträffade den bil, i vilken offret för enleveringen tydligen mördats. Bilen hade nämligen förhryts av chauffören hos en S. Filipelli, chef för den stora fascisttidningen Corriere Italiano. Efter hand drogos allt flera personer in i de anklagades och de förmodade medbrottslingarnas krets och tvenne understatssekreterare Finzi och Rossi avgingo liksom säkerhetspolisens chef Bono. Mussolini, som haft flera upprörda scener att utstå i kammaren, tvingades till en partiell rekonstruktion av regeringen. Genom Matteottis död har alltså en välbehörlig razzia med korruptionen inom vida och högt stående kretsar framkallats. För att hedra den döde stannade man bl. a. en dag all trafik och allt arbete under tio minuter. Matteotti, den skicklige kirurgen och intelligente förkämpan för humanare ideal blev således en ny martyr för sin övertygelse på martyrens klassiska mark.

Till bild å sid. 657.

Guldpokalen, Nyländska jaktklubbens i Helsingfors ståtliga gåva till Skandinaviska seglarförbundet, har i år erövrats av Konkret, som äges av ett konsortium i segelsällskapet Æolus, Göteborg, och är konstruerad av ing. Carl Holmström. För att hemföra den omstridda trofén, erfordras tre segrar och dessa tillkämpade sig nu den svenska 6 m.-båten efter en seg strid med den norska Elisabeth V vid Hanko i Norge och med en vacker segling den 7 juli, sista tävlingsdagen.

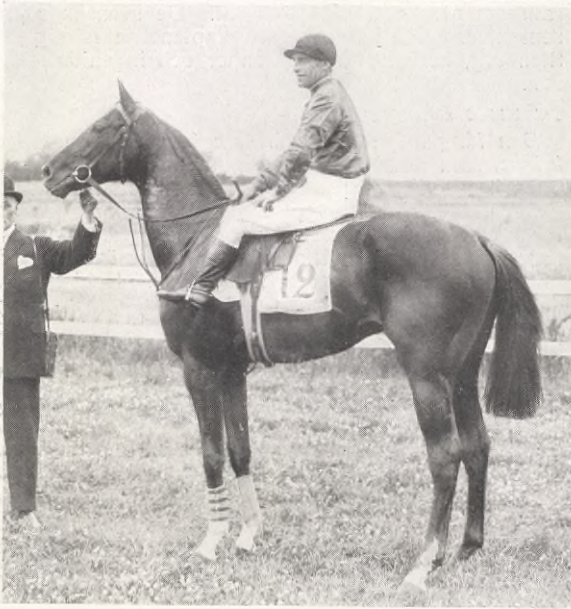
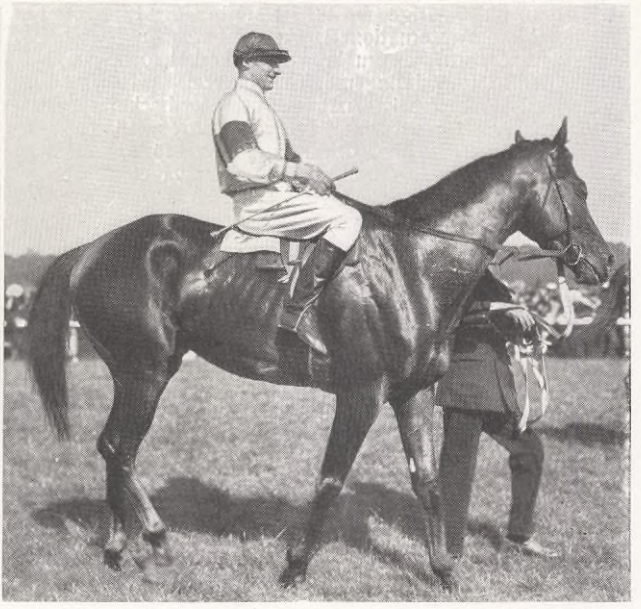

Foto. Küller, Malmö.
"VALLO", ägare greve A. Moltke, Danmark, erövrade hederspriset och 10,000 kr. i Svensk Derby å Jägersro den 6 juli.

Efter fotograf.
"TRANSVAAL", ägare M. Léon Mantacheff, erövrade Grand prix de Paris, 400,000 francs, å Longchamp den 29 juni.

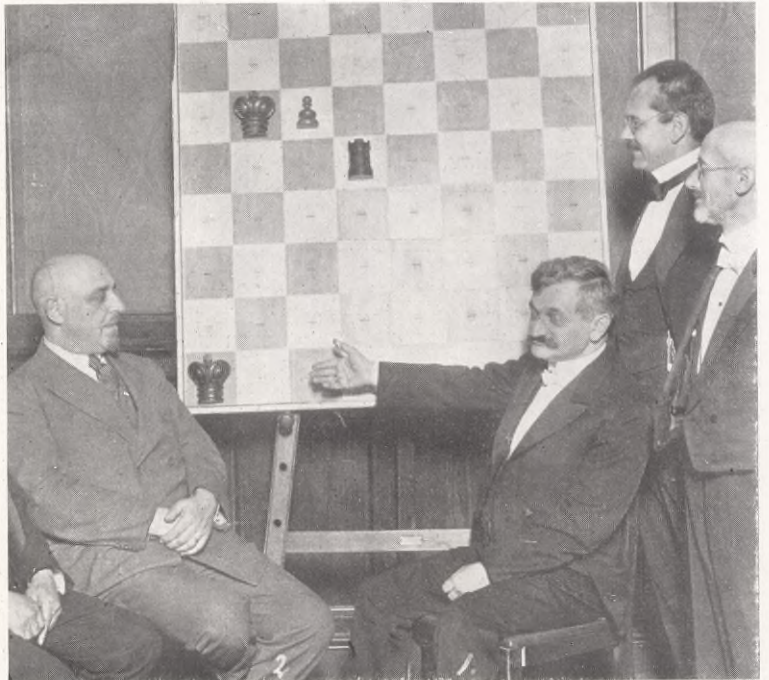

Efter fotograf.
EN NYFUNNEN JÄTTECHAMPIGNON I VADSTENATRAKTEN, 1 meter i omkrets.

Grand Prix de Paris, den fashionabla kapplöpningen i Boulognerskogen, gick i år av stapeln den 29 juni och slutade med en knapp men säker seger för outsidern *Transvaal*. Segern kom alldeles överraskande, ty varken jockey eller häst nämndes bland de främsta, medan däremot flera andra deltagande hästar nyligen presterat synnerligen goda lopp med åtföljande segrar. *Transvaals* ägare, M. Mantacheff, har först efter kriget börjat deltaga i kapplöpningar, men har nu ett utmärkt stall och stuteri i Frankrike. Priset i detta lopp är 400,000 frs och vadhållarna fingo den storslagna utdelningen av 120/1 på 10. Som vanligt bevisades löpningarna av en delvis ytterst elegant publik, där för första gången märktes presidenten, M. Doumergue, och konseljpresidenten Herriot. Det nya statsöverhuvudet har därmed också infört ett nytt bruk. Bland de närvarande märktes prins Gustaf Adolf samt vårt ministerpar i Paris, greven och grevinnan Ehrensward, Ras Taffari, persiske Shahen m. fl.

Ett utomordentligt intressant svampfynd blev midsommardagen gjort i Vadstenatrakten av Stockholmsarkitekten J. Albin S:son Stark, vilken då påträffade en champignonart av jättedimensioner och även i övrigt ganska egendomligt utseende. Fyndet har noggrant under-

sökts av den kände svampexperten, doktor Lars Romell i Stockholm och därvid befunnits representera en hittills okänd art, som fått namnet *Psalliota gigantea*. Den märkliga svampen, som håller mer än en meter i omkrets medan hattens diameter är högst 345 mm., fanns enligt uppgift växande å samma plats redan i fjol och det är alltså att hoppas att flera exemplar möjligen kunna bli funna i framtiden och undersökta. Det nu ifrågorvarande kommer i varje fall att införslivas med Riksmuseets svampsamlingar.

SCHACKMÄSTAREN EMANUEL LASKER (1) demonstrerar å Berlins rådhus sitt spel å internationell schackturnering i New York nyligen, därvid han besegrade förra årets schackmästare Capablanca. Den ende som jämte den sistnämnde vann något parti mot Lasker, var ryske mästaren Bernstein (2). Efter fotograf. Bild: Göt. Obg. Text å sid. 658.